

Bonnstan

Bonnstan

från 1600-talet och in i 2000-talet

Kyrkostaden år 1648 enligt den första kända kartan över Skellefteå.

Satellitbild: ENIRO

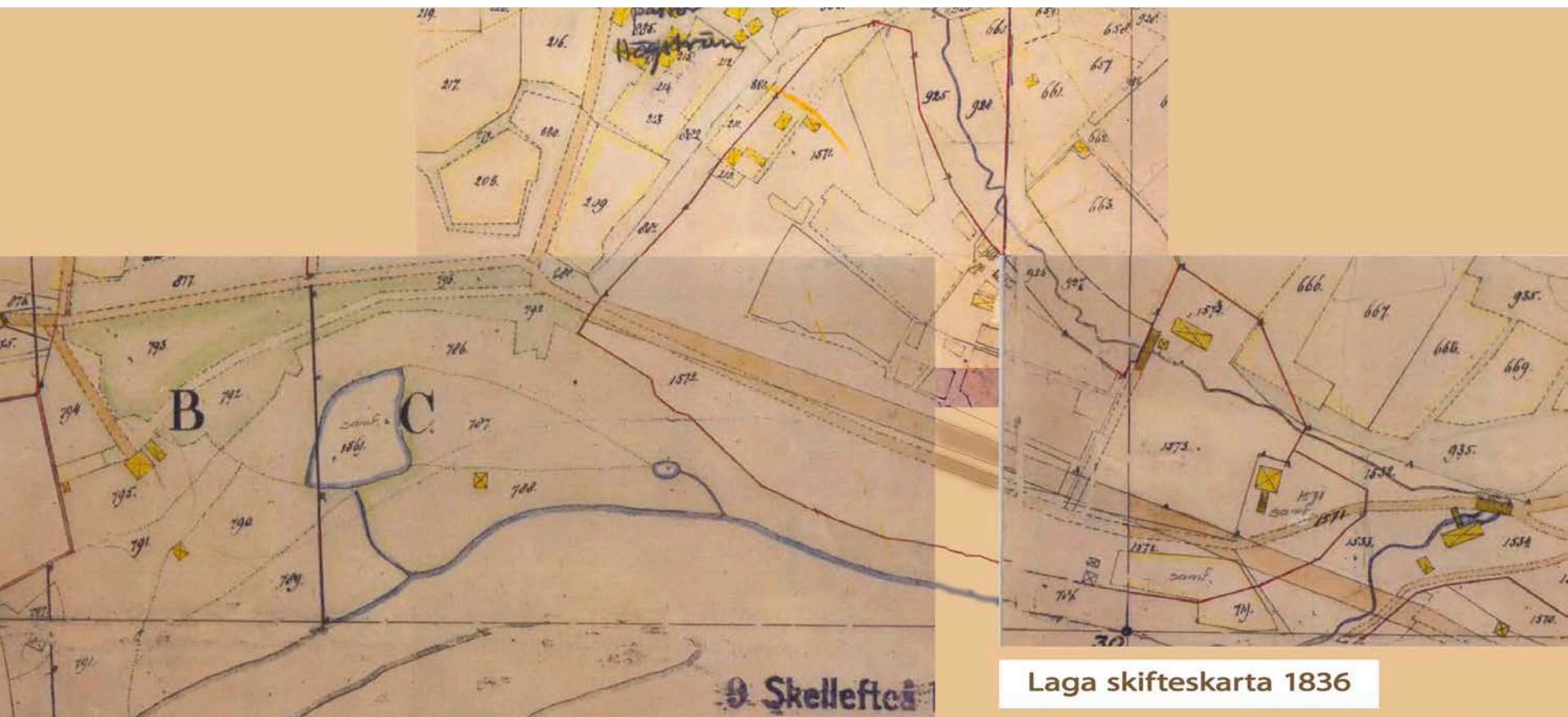
Nya området för kyrkostaden efter branden den 3 juni år 1672.

Kyrkstadens utbredning med Kläppen år 1764, omkring 300 hus, bodar och stall.

Alla fyra kyrkstäderna innan stora branden i den Centrala år 1835.

Laga skifteskarta 1836

Laga skifteskarta upprättad strax efter den stora branden 1835.

Den smala röda linjen visar området som skulle bli kyrkstugornas mark.

Sockenstugan till vänster vid "B", Benzelbergs stuga (strax norr om Bonnstan), Magnussons viktualiehandel (väster om rondellen) samt Brunnsgården, som klarade sig från förödelsen.

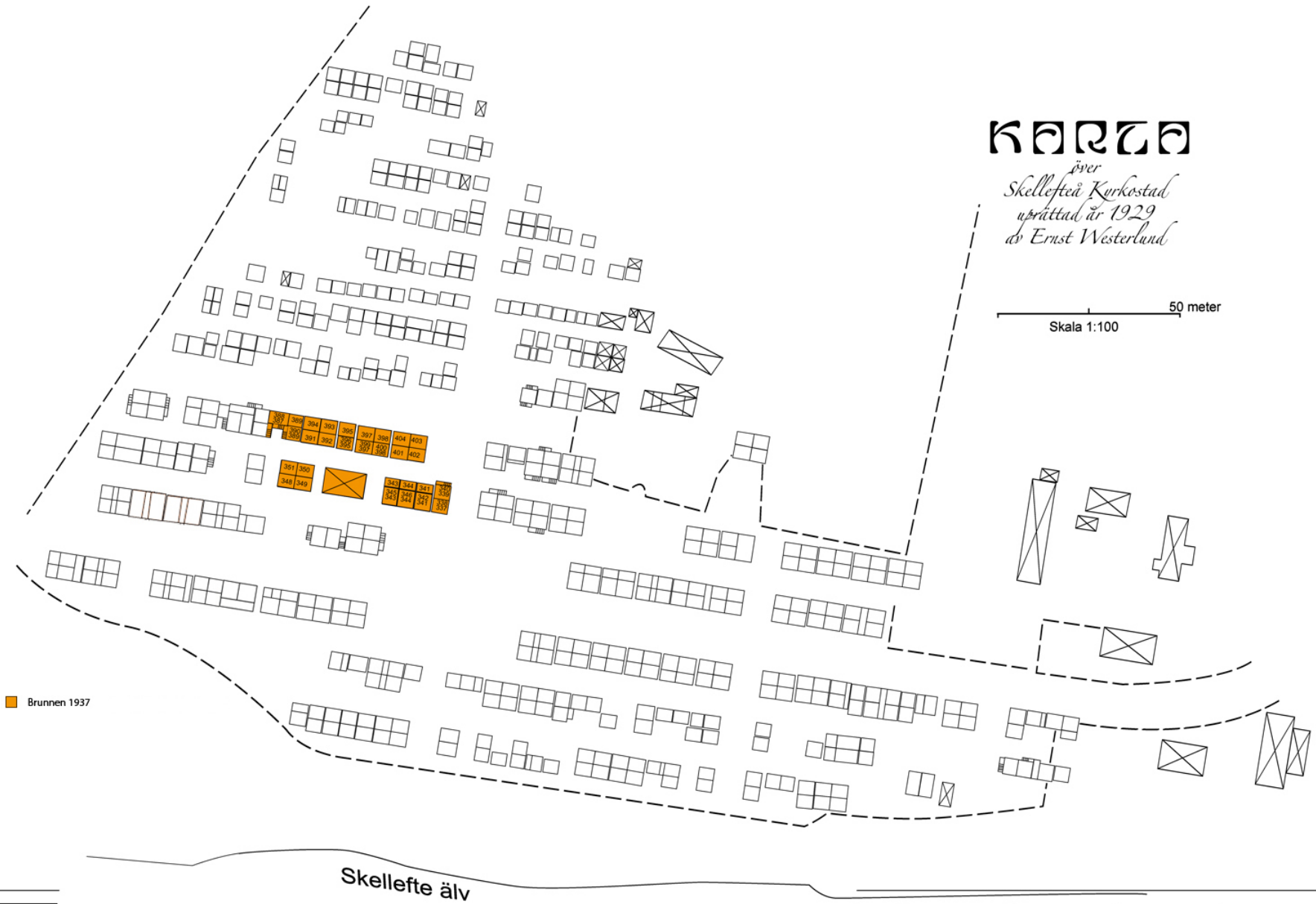

Omkring 1855 var allt flyttat till den s.k. Bonnstan. Det gula är dagens område, efter 1837 års brand.

KARTA

över
Skellefteå Kirrkostad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

■ Brunnen 1937

Skellefte älv

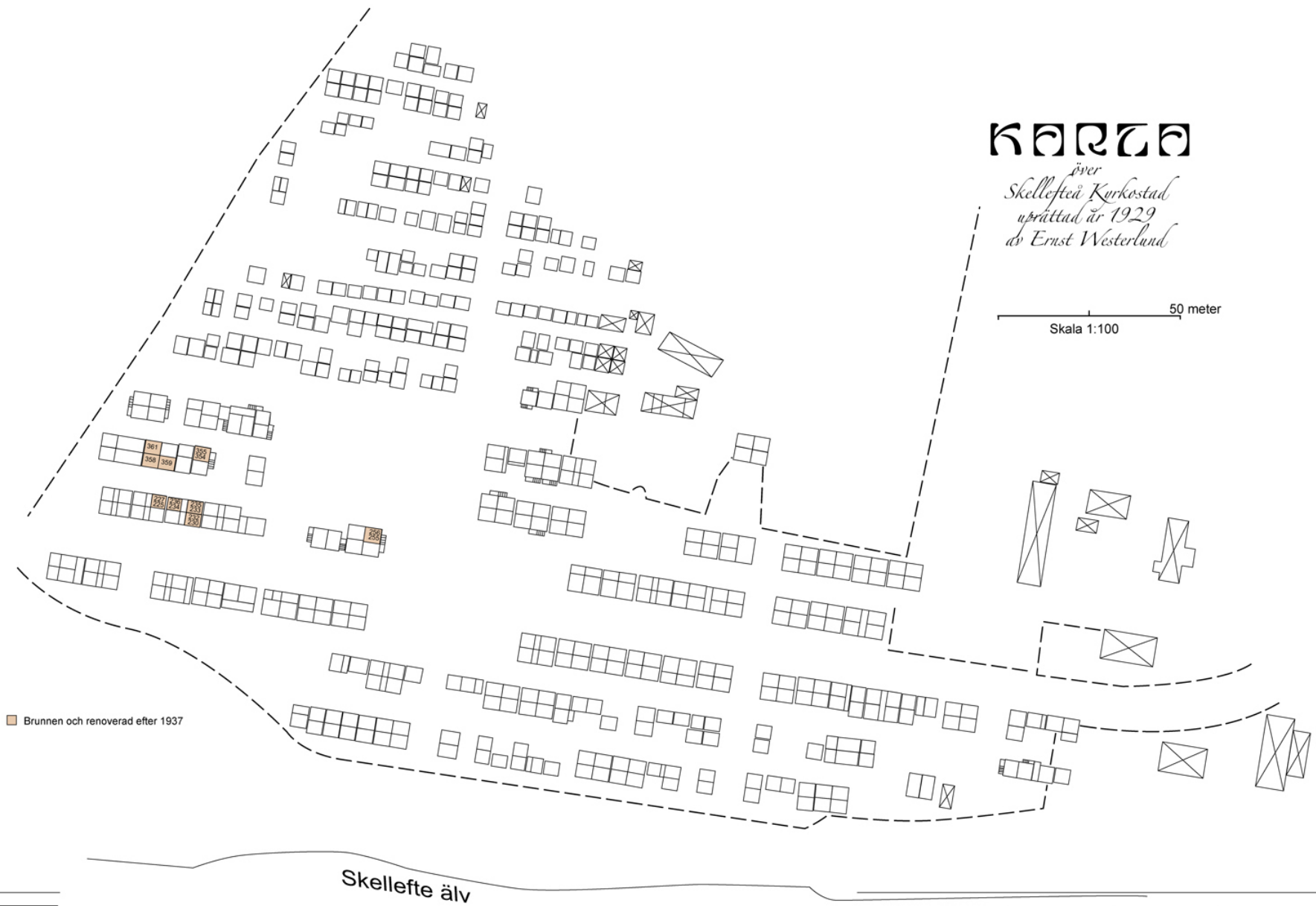
Karta över Skellefteå kyrkostad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompletterad 1936 av Folke Gärding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

Branden 1937 - 10 hus, 40 kammare och arresten brann.

KARTE

öfver
Skellefteå Kirrkostad
upprättad år 1929
af Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

■ Brunnen och renoverad efter 1937

Skellefte älv

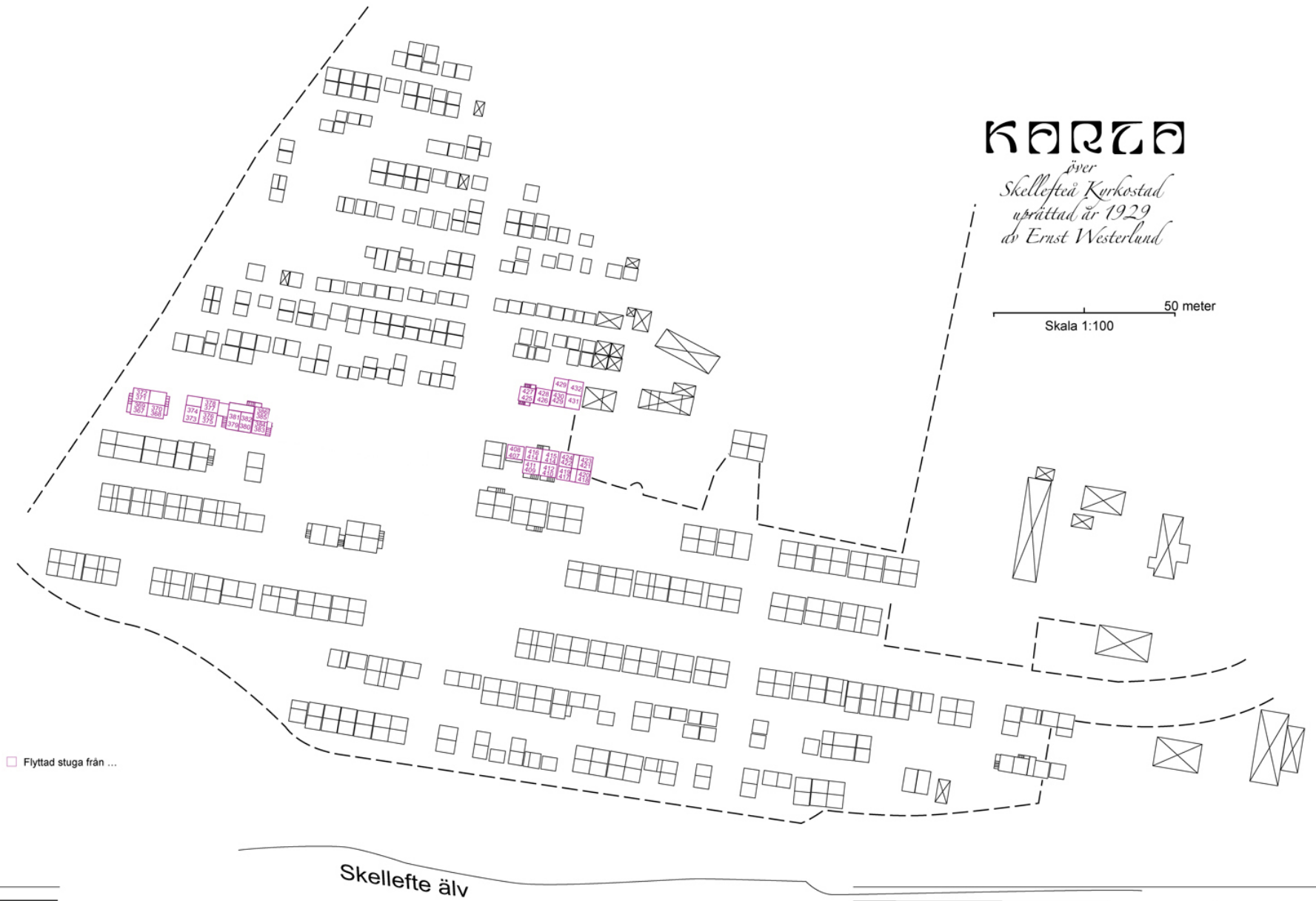
Karta öfver Skellefteå kyrkstad, upprättad 1929 af E. Westerlund
Kompletterad 1936 af Folke Gårding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

Hus som reparerades efter branden.

KARTE

över
Skellefteå Kirrkostad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

□ Flyttad stuga från ...

Skellefte älv

Karta över Skellefteå kyrkostad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompletterad 1936 av Folke Gärding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

Stugor som flyttats efter inventeringen 1942...

KARTE

över
Skellefteå Kyrkostad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

■ Flyttad stuga till ...
Ersätta enkammarstugor
Scenen är från Krångfors

Karta över Skellefteå kyrkstad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompletterad 1936 av Folke Gårding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

... och fyllt ut tomrummen. Scenen kommer från Krångfors omkring 1960.
De åtta små fyrkanterna längst ned är andra hus som fyllt ut tomrum.

KARTE

över
Skellefteå Kyrkstad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

"Flyttkarusell" 1943 - 1945

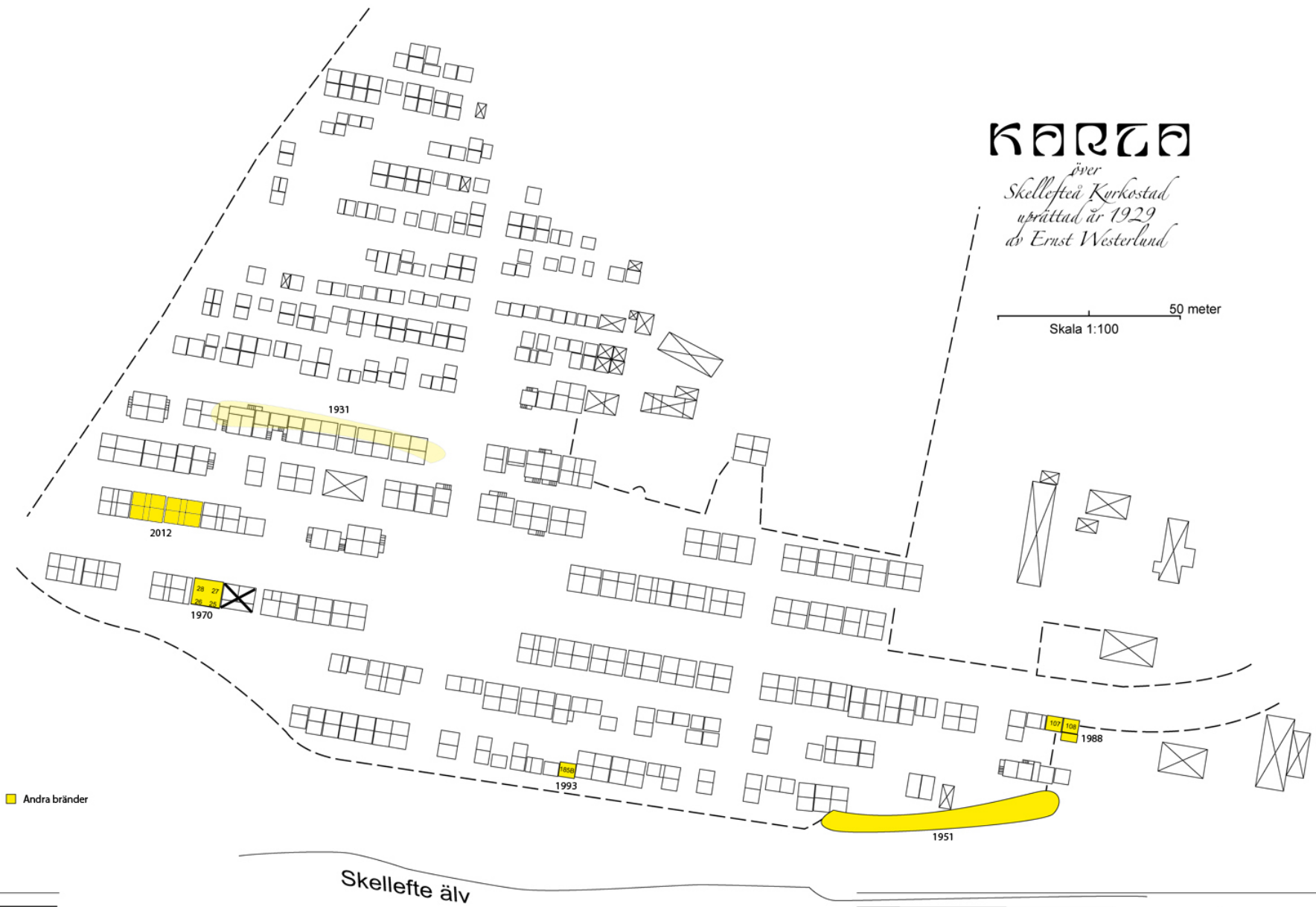
Karta över Skellefteå kyrkstad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompleterad 1936 av Folke Gårding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

Flyttkarusell 1943-1945. Skulle vara klart till Jubileumsåret 1945, vilket det var.

KARTE

över
Skellefteå Kirrkostad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

■ Andra bränder

Skellefte älv

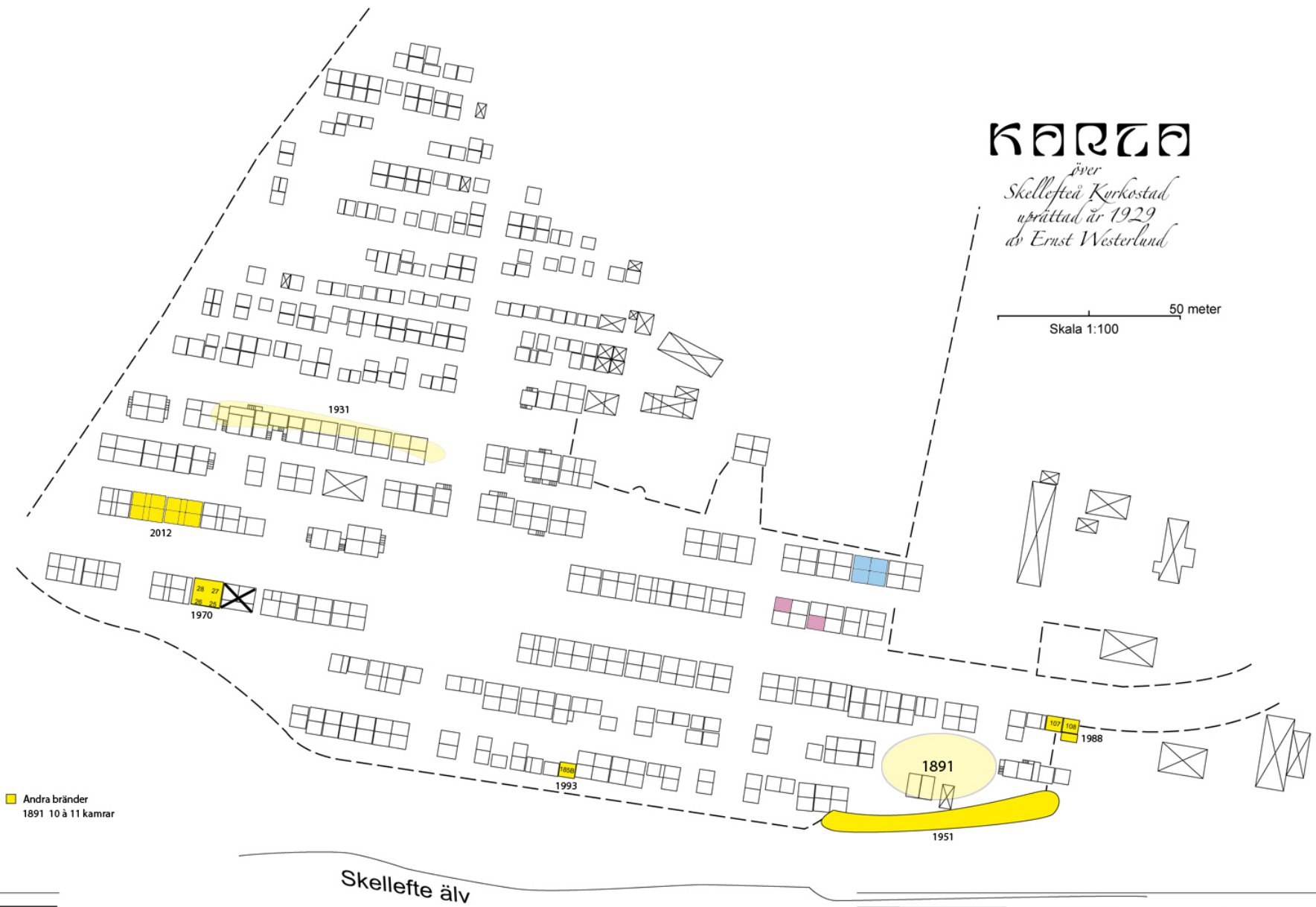
Karta över Skellefteå kyrkostad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompleterad 1936 av Folke Gärding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

Några andra bränder genom åren.

KARTE

öfver
Skellefteå Kyrkostad
upprättad år 1929
af Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

Andra bränder
1891 10 à 11 kamrar

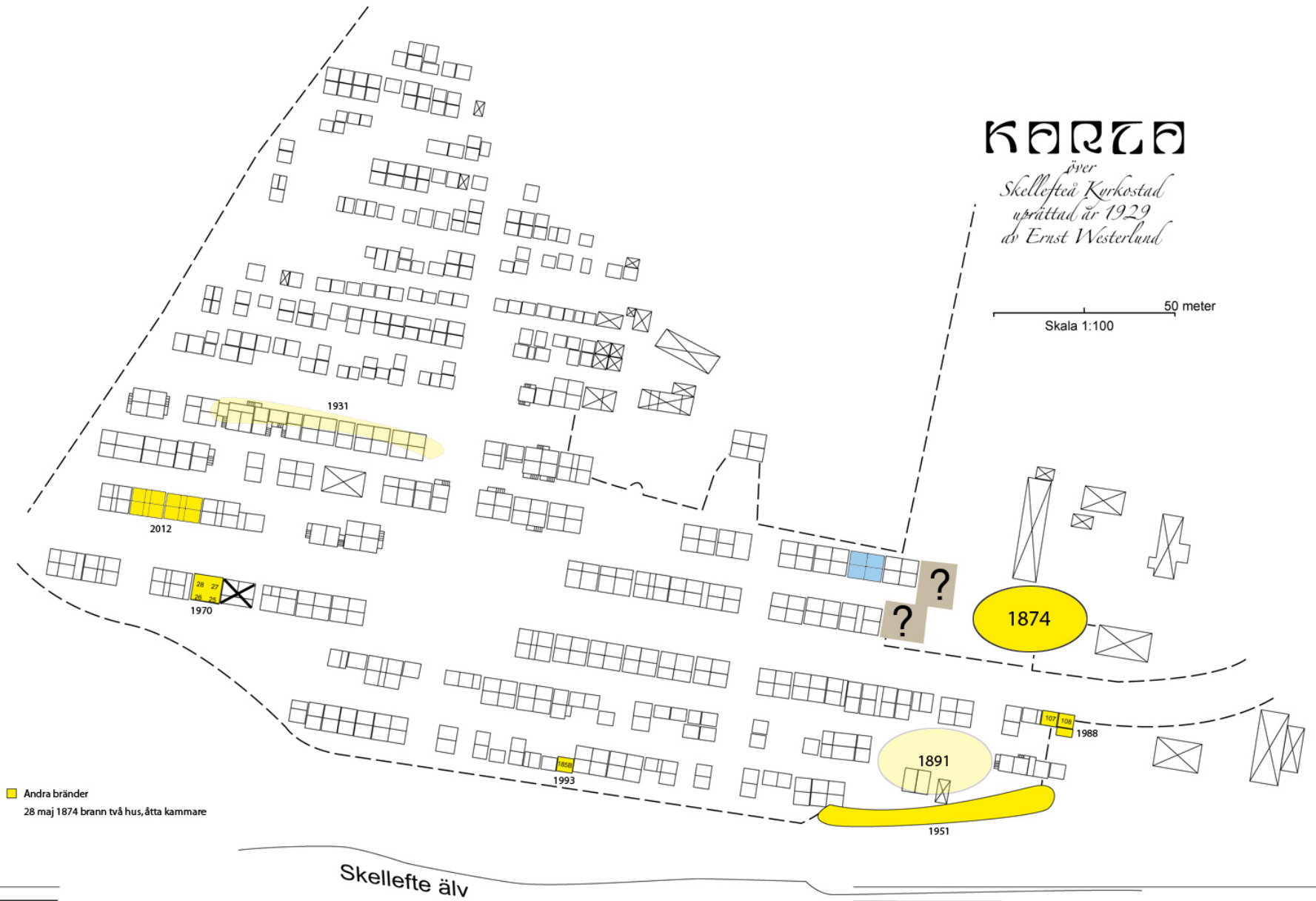
Karta öfver Skellefteå kyrkstad, upprättad 1929 af E. Westerlund
Kompleterad 1936 af Folke Gärding
Digitaliserad 2010 af Birgitta Bjurman

Mordbrännaren Jacob (Bjurman) Brännströms härjningar 1891. Taket och övervåningen på den blå fyrkanten, var helt förkolnad efter en takbrand, de rosa fyrkanterna markerar kammarägare som efterlystes i tidningen efter mordbranden 1891. Kan hända brann "det blå huset" då ...

KARTE

över
Skellefteå Kirrkostad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

50 meter
Skala 1:100

■ Andra bränder
28 maj 1874 brann två hus, åtta kammare

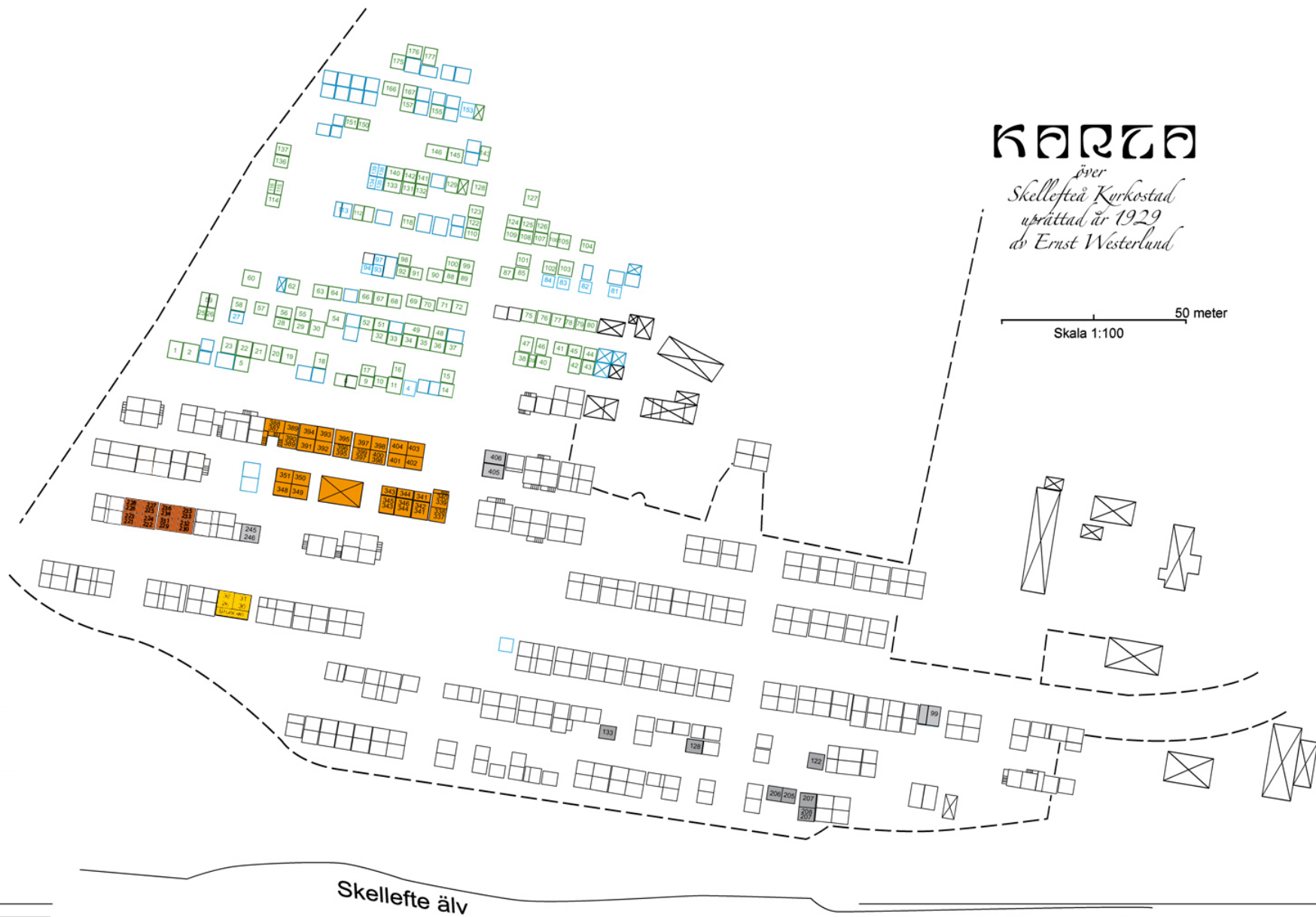
Karta över Skellefteå kyrkostad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompletterad 1936 av Folke Gärding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Bjurman

...eller den 28 maj 1874, då brann det vid J E Löfgrens handelsbod. Två hus, åtta kammare strök med.
"Släckningen är hwad man på brandspråk kallar 'wacker' och är ett godt bewis på hwad enighet och intressena
ledda ått ett gemensamt mål kunna uträtta" stod det att läsa i Skellefteå Nya Tidning.

KORTA

över
Skellefteå Kirrkostad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

Skala 1:100
50 meter

Skellefte älv

Karta över Skellefteå kyrkostad, upprättad 1929 av E. Westerlund
Kompleterad 1936 av Folke Glärding
Digitaliserad 2010 av Birgitta Björman

Brunna och rivna hus från 1937 till 2012

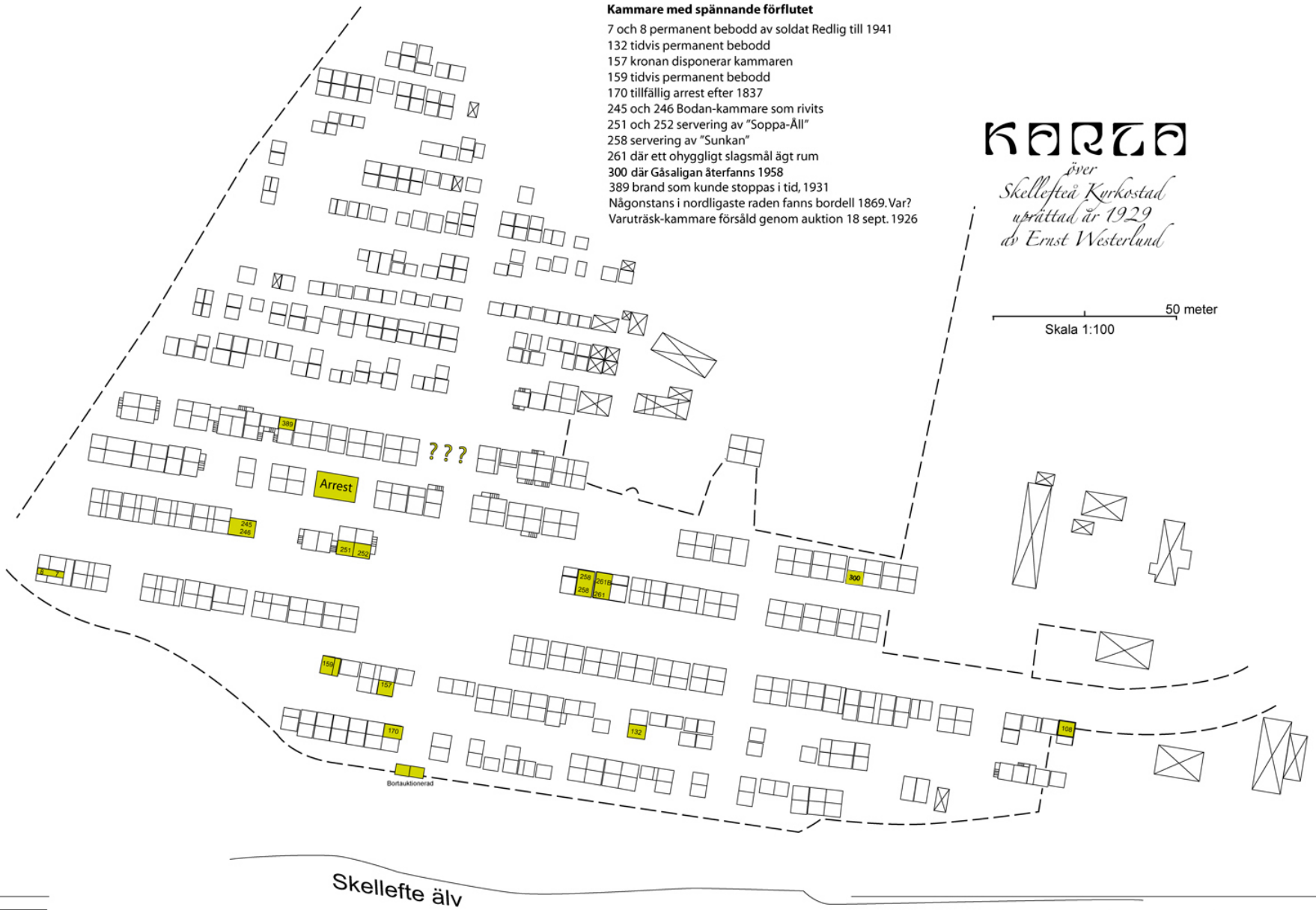
Kammare med spännande förflutet

- 7 och 8 permanent bebodd av soldat Redlig till 1941
- 132 tidvis permanent bebodd
- 157 kronan disponerar kammaren
- 159 tidvis permanent bebodd
- 170 tillfällig arrest efter 1837
- 245 och 246 Bodan-kammare som rivits
- 251 och 252 servering av "Soppa-Åll"
- 258 servering av "Sunkan"
- 261 där ett ohyggligt slagsmål ägt rum
- 300 där Gåsäligen återfanns 1958
- 389 brand som kunde stoppas i tid, 1931
- Någonstans i nordligaste raden fanns bordell 1869. Var?
- Varuträsk-kammare försäld genom auktion 18 sept. 1926

KARLE

över
Skellefteå kyrkstad
upprättad år 1929
av Ernst Westerlund

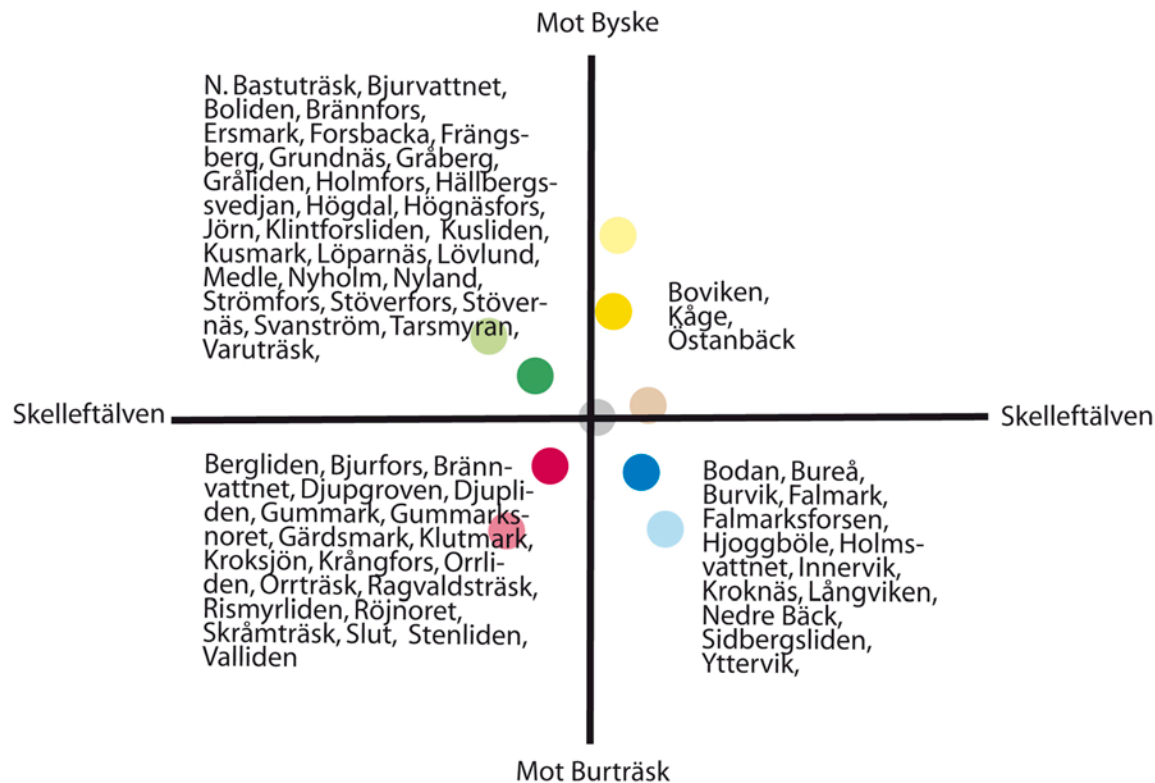
50 meter
Skala 1:100

Skellefte älv

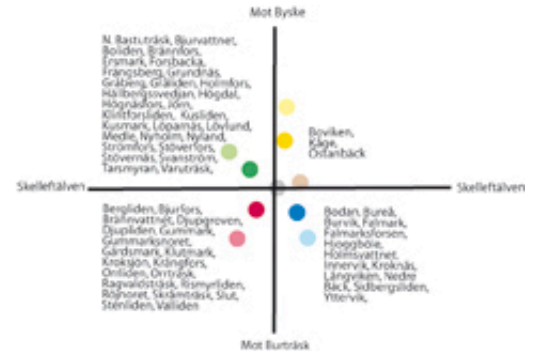

Kammarägarnas hemvist enligt inventering 1929 – 1942

- Ingen ägare
- Ursviken
- Degerbyn, Lejonström, Prästbordet, Skellefteå, Sörböle
- Boviken, Kåge
- Östanbäck
- Gärdsmark, Gummark, Gummarksnoret, Kroksjön, Klutmark
- Bergliden, Bjurfors, Brännfors, Brännvattnet, Djupgroven, Djupliden, Krångfors, Orrliden, Orrträsk, Ragvaldsträsk, Rismyrliden, Röjnoret, Skrämräsk, Slut, Stenliden, Valliden
- Bodan, Innervik, Långviken, Yttervik,
- Bureå, Burvik, Falmark, Falmarksforsen, Hjoggböle, Holmsvattnet, Kroknäs, Nedre Bäck, Sidbergsliden,
- Ersmark, Forsbacka, Gråberg, Gråliden, Grundnäs, Holmfors, Högnäsfors, Medle, Nyland, Varuträsk
- N. Bastuträsk, Bjurvattnet, Boliden, Brännfors, Forsbacka, Frängsberg, Grundnäs, Gråliden, Hällbergssvedjan, Högdal, Jörn, Klintforsliden, Kusliden, Kusmark, Löparnäs, Nyholm, Strömfors, Stöverfors, Stövernäs, Svanström, Tarsmyran

- Ingen ägare
- Urviken
- Degerbyn, Lejonström, Prästbondet, Skellefteå, Sörböle
- Boviken, Käge
- Örtanbäck
- Gårdsmark, Gummark, Gummarkenoret, Kroksjön, Klutmark
- Bergliden, Bjurfors, Brännfors, Brännvattnet, Djupgroven, Djupliden, Kångfors, Orrliden, Orrträsk, Ragvalds träsk, Rimnyliden, Rönnsret, Skrämtträsk, Slut, Stenliden, Valliden
- Bodan, Innervik, Långviken, Yttrevik
- Bureå, Burvik, Falmark, Falmarkoforsen, Höggböle, Holmsvattnet, Kroknäs, Nedre Bäck, Sjöbergsliden
- Ensmark, Forsbacka, Gråberg, Grålden, Grundnäs, Holmfors, Högnäsfor, Medje, Nyland, Varuträsk
- N. Bastuträsk, Bjurvattnet, Boliden, Brännfors, Forsbacka, Frängsberg, Grundnäs, Grålden, Hållbergsvedjan, Högdal, Jön, Klänforsliden, Kusliden, Kåsnäs, Låpmås, Nyholm, Strömfors, Stöverfors, Stövernäs, Svanström, Tansmyran

Fotograf: Jonas Nordstrand, 1897. Observera kyrkstugan på älvskanten.
Fotografen verkade i Skellefteå mellan åren 1895 och 1907.

På väg till kyrkan? Fotograf okänd. Ca 1900.

Marknad i Bonnstan. Fotograf okänd. Ca 1910.

Herman Johansson, Norrböle, säljer hemkokta karameller, bleckkärl och lagerdricka.

Drickan såldes även för 10 öre glaset.

Fotograf okänd. Ca 1910-1920.

Fabrikören och garvaren G A Kågströms salustånd i Bonnstan
på 1920-talet. Fotograf: Dagmar Kågström.

Skellefteälv från Kyrktornet

Vykort. Fotograf okänd. Fotot är taget efter 1926, eftersom kyrkstugan på älvskanten är borta.
Den försålde på auktion den 18 september 1926.

Vy över Prästbordet. Foto ca 1930. Fotograf okänd.
Bonnstan syns längst till vänster närmast älven.

Flygfoto från 1934, innan branden 1937. Fotograf okänd. Utedassen inringade!

Flygfoto efter branden 1937. Här ser man brandens utbredning och att de flesta stallar finns kvar. Riksantikvarieämbetet gjorde en inventering 1942 och bedömde att Bonnstan var bevarandevärd och därefter startade en upprustning av byggnaderna samt ägarinventering. Kammare som saknade ägare försåldes genom auktion. Husen i tredje raden norr om stora gatan flyttades in där de brunna husen stått. Fotograf okänd.